

1. skupina: SPOLNI ORGANI-uvod

1/Čemu služi razmnoževalni sistem?

Nadaljevanju vrste tako, da moški in ženska spočneta potomce z drugačno kombinacijo genov.

2/Poimenujte moške in ženske spolne organe, navedite njihovo lego in pomen.

Moški: moda-tu nastajajo semenčice
semenske cevke-po njih potujejo semenčice iz moda v
modnik-kožna vreča v kateri so moda
penis-moški spolni ud

Ženski: jajčnika-tu nastajajo jajčeca
jajcevod-po njem potuje jajčece iz jajčnika v maternico
maternica-v njej se razvija plod
nožnica
zunanji del spolovil

3/Ženski in moški spolni organi proizvajajo spolne celice spolne hormone. Poimenujte spolne celice in hormone(kje nastajajo in na kaj vplivajo).

Ženski: celice-jajčeca(nastajajo v jajčnikih)
hormona-estrogen (debelitev maternične sluznice, izzove dozorevanje spolnih celic,
pojav sekundarnih spolnih znakov)
-progesteron (rast izločalnih celic v maternični sluznici)(nastaja v jajčnikih
in posteljici)

Moški: celice-semenčeca(nastajajo v modih)
hormon- testosteron(nastaja v modih, izzove dozorevanje semenčic, sproži razvoj
sekundarnih spolnih znakov)

4/Razlikujte med primarnimi in sekundarnimi spolnimi znaki. Kdaj se pojavijo in kaj vpliva na njihovo pojavljanje?

Ženski: primarni-spolni organi
sekundarni-povečanje prsi in prsnih bradavic, rast sramnih dlak in dlak pod pazduho,
kopičenje telesne tolšče na bokih, zgornjem delu stegen in trebuhu.

Moški: primarni-spolni organi
sekundarni- povečanje moda, stanjšanje kože modnika, povečanje spolnega uda,
poganjanje dlak v osramju, na obrazu in pod pazduhami, nižji glas,
okrepitev mišic in kosti.

Pri obeh spolih se sekundarni spolni znaki pojavijo v puberteti in označujejo začetek spolne zrelosti. Nanje vplivajo hormoni.

5/Človek ima v telesnih celicah 46 kromosomov, v spolnih celicah pa 23 kromosomov. Zakaj razlika v številu?__

Moška in ženska spolna celica imata vsaka po 23 kromosomov. Ko se združita ima novo nastala telesna celica 46 kromosomov-to je vsota kromosomov obeh spolnih celic.

5/Kaj so avtosomi in kaj spolni kromosomi? Kakšne kombinacije spolnih kromosomov so možne ob združitvi jeder moške in ženske spolne celice?

Avtosom-je vsak kromosom, ki ni spolni. V telesnih celicah je 22 parov takih kromosomov. Spolni kromosom-je eden od obeh kromosomov, ki določata spol posameznika. Pri ženskah sta to xx in pri moških xy.

Turnerjev sindrom-je prirojena nepravilnost, zaostala rast in spolni razvoj. Oseba s to boleznijo je videti kot ženska a ima v vsaki spolni celici samo en x kromosom. Jajčniki se ne razvijejo, rahlo so iznakažene roke in zatilje.